

Duyuru Tarihi : 12.03.2008
Duyuru No : DUYURU/2008-032
Yayınlandığı Yer : DÜNYA GAZETESİ – 12 MART 2008

YATIRIM İNDİRİMİNDE GÖZLER ANAYASA MAHKEMESİ'NDE...

Erdoğan SAĞLAM
Yeminli Mali Müşavir
erdogan.saglam@bdodenet.com.tr

2006 yılının ortalarında, yeni Kurumlar Vergisi Kanunu ile kurumlar vergisi oranı yüzde 30'dan yüzde 20'ye düşürülürken, başka bir kanunla da, en önemli vergisel teşvik unsuru olan yatırım indirimi kaldırıldı. Kurumlar vergisinde oran düşüklüğüne IMF ancak bu yolla ikna edilebildi.

Bu değişiklik ülkemizde bundan böyle imalat sanayisinin teşvik edilmeyeceği, gözden çıkarıldığı şeklinde yorumlanıyor. Küçülen ve yok olan imalatçılar bu yorumların pek de yanlış olmadığını gösteriyor...

Yatırım indirimi artık teşvik edici özelliğini kaybettiği için kaldırıldığı söylenmişti. Nedense bu konu o dönemde yeterince tartışılmadı. Bence gelişmekte olan ülkemizde, adı ne olursa olsun, yatırımları teşvik etmek bir görev, bir mecburiyettir. Özellikle ülkemiz için önemli projeleri destekleyecek bir teşvik unsuruna şiddetle ihtiyacımız var. Yabancı büyük yatırımcıları ülkemize çekecek hiçbir vergisel kozumuz kalmadı. AR-GE harcamalarının desteklenmesine yönelik özel bir kanun üzerinde çalışılıyor, ancak o da seçim nedeniyle hala yasalaşamadı. Yasalaşsa bile kısa vadede sonuç getirmesi mümkün olamaz.

Bugün tartışmak istediğimiz konu bu değil. Yatırım indirimi kaldırılırken kazanılmış hakların korunmamış olmasını ve bu konuda Anayasa Mahkemesi'nin rolünü tartışmaya çalışacağız.

İndirim kaldırılırken bir geçici madde (GVK Geç. Md.69) ile özetle denildi ki, eskiden başlamış yatırımlar için,

- 2005 yılı sonuna kadar yapılmış olan harcamalar ile
- 2008 yılı sonuna kadar yapılacak harcamalar,

nedeniyle hak kazanılan/kazanılacak yatırım indirimi tutarlarının 2006, 2007 ve 2008 yıllarında indirimine devam edilecek.

Böylece kazanılmış hakların korunduğu zannedildi. Oysa durum böyle değil. Kazanılmış haklar ancak eskiden hukuk düzenine güvenerek yatırıma başlamış olan kişilerin hem yaptıkları hem de yapacakları yatırımların tamamı üzerinden ve hiçbir süre sınırı olmaksızın yatırım indirimi haklarını tam olarak kullanmaları halinde korunabilir. Bunun dışındaki her uygulama hakkın kısıtlandığı anlamına gelir. Yatırım indirimi kaldırılırken sadece 2008 sonuna kadar yapılan harcamalar üzerinden hak kazanılacak yatırım indiriminin yine sadece 2008 sonuna kadar matrahtan indirimine izin verilmesi kazanılmış hakların kısıtlandığı anlamına gelir. CHP bu konuyu Anayasa Mahkemesi'ne taşıdı. Gelir Vergisi Kanunu'na eklenen geçici 69'uncu maddenin birinci fıkrasının sonunda yer alan "...sadece 2006, 2007 ve 2008 yıllarına ait..." ibaresinin iptali ve yürürlüğünün durdurulması talepli olarak açılan davada Yüksek Mahkeme yürütmenin durdurulması talebini reddetti. Bu, Anayasa Mahkemesi'nin esas hakkındaki kararının da olumsuz olacağı anlamına gelmiyor. Geçmişte birçok ihtilafta Yüksek Mahkeme yürütmenin durdurulması talebini reddettiği halde davayı esastan kabul ederek iptal kararları verdi. Şimdi neden olmasın?

Yürütmenin durdurulması talebinin reddi bu aşamada olumsuz sonuç yaratmıyor, çünkü 2008 sonuna kadar indirimden yararlanılmaya devam ediliyor, ancak 2009 yılından başlayarak kazanılmış haklar kullanılamayacağı için konu önem ve aciliyet kazanacak. Umarız Anayasa Mahkemesi bu haksızlığa "dur" der.

Konunun Anayasa'ya ve hukukun temel ilkelerine aykırı birkaç yönü daha var.

İndirim kaldırılırken ayrıca, 2008 sonuna kadar indirimden yararlanacak mükelleflere 2005 sonunda geçerli olan vergi oranları uygulanacak dendi. Bu nedenle 2006 yılı beyannamelerinde yatırım indirimi kullanan kurumlar, yüzde 20 yerine eski oran olan yüzde 30 üzerinden kurumlar vergisi ödediler. Yani indirimde rağmen matrahı çıkanlar geçerli genel vergi oranından daha yüksek bir oranda vergi ödediler. (2007 ve 2008'de de ödeyecekler) Bu da Anayasa'nın eşitlik ilkesine ve 2'nci maddesine aykırı. Eskiden yatırım indiriminden yararlananlarla yararlanmayanlar aynı oranda vergi öderlerken şimdi bunun farklılaştırılmış olması, kazanılmış hakların bu açıdan da kısıtlandığını gösterir.

Son olarak belirtmek istediğim bir husus da, 2006 yılı başından, indirimin kaldırıldığı 8 Nisan 2006 tarihine kadar olan sürede yeni başlayan yatırımların durumu. Kanun, indirimi 2006 yılı başından itibaren kaldırdığı ve sadece bu tarihten önce başlamış projelerle ilgili olarak yatırım indiriminden kısıtlı bir şekilde yararlanılabileceğine izin verdiği için, 1.1.2006-8.4.2006 tarihleri arasında yeni yatırıma başlayanlar indirimden yararlanamayacak. Bu da hukukun temel kavramlarına ve hukuk devleti olduğumuzu hükme bağlayan Anayasamız'ın 2'nci maddesine aykırı. Üstelik yapılan düzenleme kanunların geçmişe yürümemesi (etkili olmaması) kuralını da ihlal ediyor.

Nefesimizi tuttuk, yatırım indirimi konusunda Anayasa Mahkemesi'nin vereceği kararı bekliyoruz...